

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 535
van **WILLY SEGERS**
datum: 6 juni 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Task Force Onderwijs Vlaamse Rand - Advies

De Task Force Onderwijs Vlaamse Rand is een initiatief dat in de vorige legislatuur voor de eerste keer ter sprake kwam. Uiteindelijk besliste de huidige Vlaamse Regering om er deze legislatuur effectief werk van te maken. Zo kondigde de beleidsnota Onderwijs 2014-2019 de oprichting van de Task Force Onderwijs Vlaamse Rand aan. In juni 2016 legde de groep de laatste hand aan haar adviesnota en een maand later kwam het advies als mededeling op de agenda van de Vlaamse Regering. Vervolgens formuleerde de regering in oktober 2016 een beleidsreactie op de aanbevelingen van de task force.

Op 1 juni 2017 kwam dit onderwerp ter sprake tijdens een commissievergadering van de Commissie voor Onderwijs. Aansluitend hierbij stel ik graag volgende vragen.

1. Op welke manier probeert men leerlingen te ontraden om laat in hun schoolloopbaan de overstap te maken van het Franstalig onderwijs naar het Nederlandstalig onderwijs?
2. Zijn er plannen om bepaalde capaciteitsmiddelen te heroriënteren omdat ze anders wellicht niet tijdig kunnen worden aangewend?
3. Welke maatregelen werden er al genomen en zullen er nog worden genomen om de leefbaarheid van scholen voor buitengewoon onderwijs in de Vlaamse Rand te behouden?
4. In welke mate hield men bij de afname van de eerste capaciteitsmonitor rekening met de invloed van leerlingenpendel van en naar het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Hoe kreeg dit concreet vorm? Hoe wil men dit bij de afname van de volgende capaciteitsmonitor nog beter in rekening brengen?

ANTWOORD

op vraag nr. 535 van 6 juni 2017

van **WILLY SEGERS**

1. De vrije schoolkeuze en meer in het bijzonder de vrije keuze tussen onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap of onderwijs van de Franse Gemeenschap maakt dat men ouders niet kan verbieden de overstap te maken van het Franstalig onderwijs naar het Nederlandstalig onderwijs. Maar onder meer de regels voor instap in het lager onderwijs stimuleren een tijdige keuze, vanaf het kleuteronderwijs, voor het Nederlandstalig onderwijs. De capaciteitsproblematiek in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en in de Vlaamse Rand draagt er eveneens toe bij dat mensen doorgaans van bij het begin van de schoolloopbaan kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs.
2. Ik reken er op dat de vorig jaar toegekende capaciteitsmiddelen voor 2016, 2017 en 2018 zullen worden aangewend om de beloofde capaciteitsuitbreiding effectief te realiseren. Het Departement Onderwijs en Vorming staat in voor de opvolging van de strikte aanwending van de capaciteitsmiddelen met als doel de lokale besturen en schoolbesturen ertoe aan te zetten de toegekende middelen op zo kort mogelijke termijn om te zetten in effectieve plaatsen op school. De toekenning van de middelen gebeurde immers op basis van de objectief vastgestelde capaciteitsnoden.
3. Bij de uitwerking van het ondersteuningsmodel is uitgegaan van de autonomie van scholen om zelf te bepalen met wie een regionaal ondersteuningsnetwerk wordt opgezet. Dit beantwoordt aan de uitdrukkelijke vraag van de taskforce om samenwerking tussen scholen die niet tot hetzelfde net behoren mogelijk te maken.
4. De schoolpendelbewegingen tussen verschillende gemeenten en regio's was één van de redenen waarom een specifiek instrument zoals de capaciteitsmonitor schoolinfrastructuur uitgewerkt werd om de toekomstige capaciteitsnoden in het onderwijs goed te kunnen inschatten. De ramingen in de capaciteitsmonitor schoolinfrastructuur van 2015 zijn gebaseerd op de verwachte demografische veranderingen en de schoolpendelbewegingen (wie woont waar en gaat waar naar school), met aandacht voor geografische verschillen daarin. Naast de inschatting van de omvang, de locatie en de duur van mogelijke capaciteitstekorten is het immers belangrijk om ook de schoolpendelbewegingen mee te nemen bij het uitwerken van lokale oplossingen. Een lokaal capaciteitstekort hoeft niet steeds een uiting te zijn van een onevenwicht tussen de lokale vraag en het lokale aanbod, maar kan inderdaad ook zijn oorsprong vinden in een hoge inkomende schoolpendel. Daarom zijn in de gemeentelijke rapporten voor het basisonderwijs die bezorgd zijn aan de lokale taskforces capaciteit, ook tabellen aangaande de in- en uitgaande schoolpendel opgenomen.
Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden in de capaciteitsmonitor schoolinfrastructuur, zowel voor het Gewest als geheel als voor elk van de 19 afzonderlijke Brusselse gemeenten, afzonderlijke prognoses gemaakt en pendelbewegingen binnen en buiten het gebied in kaart gebracht. De pendel tussen Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is ook onderwerp geweest van een analyse die het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) heeft gemaakt op basis van de cijfers uit schooljaar 2014-2015. De dienst Scholen van 'Perspective Brussels' is eind 2016 met een onderzoek gestart naar het mogelijk plaatsentekort in het secundair onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In dit onderzoek –

dat volgens de info van het Departement Onderwijs en Vorming afgerond zou worden in de zomerperiode 2017 – zal BISA op de schoolvraag werken (projectie van het plaatsentekort in 2025). Het is de bedoeling om de vraag naar onderwijsplaatsen waaraan het gewest tot 2025 het hoofd zal moeten bieden, zo goed mogelijk in te schatten. Hiertoe raamt het BISA de bevolking die tot 2025 naar de kleuterscholen, lagere en secundaire scholen van het gewest gaat, ongeacht of dit onderwijs door de Franse of de Vlaamse Gemeenschap wordt georganiseerd of gesubsidieerd. Het gaat zowel om de Brusselaars als de niet-Brusselaars die naar Brusselse scholen gaan. Het resulterend onderzoeksrapport zal bijkomende informatie aangaande de schoolpendelbewegingen kunnen opleveren.